

Provtagningsanvisning Aceton i plasma - Hälsö- och sjukvård Region Gävleborg

Remiss	Elektronisk remiss från journalsystem i Gävleborgs län eller pappersremiss 1 Bassortiment Region Gävleborg
Provtagning	5 mL Li-Heparin, gelrör, mintgrön propp Minsta blodmängd 0,5 mL (200 µL plasma). Prov kan inte tas kapillärt. Huden får inte tvättas med sprit före provtagningen. Använd koksaltlösning eller 1 % Bensalkon-lösning.
Förvaring/transport	Centrifugera provet inom 4 timmar från provtagning. Plasma är hållbart 1 vecka i kyl förutsatt att röret är väl tillslutet.
Analyserande laboratorium	Enheten för Klinisk kemi och transfusionsmedicin i Gävle
Referensintervall	Ej påvisbart
Svarstid	Dagligen
Ackrediterad	Nej
Efterbeställning	Kan inte efterbeställas.
Patientinformation	Ej tillämpligt
Biobanksprov	Nej
Kommentarer/övrig upplysning	Ej tillämpligt
Medicinsk bakgrund/indikation	Indikation: Intoxutredning Förhöjda värden av aceton kan förekomma efter etanolintag eller vid isopropanol-/etylenglycolintoxikation.

Aceton kan bli påvisbart utan att det medför intoxication t.ex. vid svält, anorexi och kräkningar, obehandlad diabetes (diabetes ketoacidosis), hypotermi.

Bildning av ketonkroppar (acetoättiksyra, 3-hydroxismörsyra, aceton) från fria fettsyror äger rum i levern. Aceton kan till skillnad från övriga ketoner inte omsättas utan elimineras långsamt genom lungor eller via njurar. Efter isopropanolintag kan aceton detekteras efter 30 minuter i blodet och inom 3 timmar i urinen. Plasmahalveringstiden för aceton är omkring 20 timmar vilket är kortare än för isopropanol. Förekomst av enbart aceton i plasma kan därför tala för isopropanolintoxikation. Förhöjd koncentration av aceton leder inte till varken metabolisk acidosis eller förhöjt anjongap men kan ge ett förhöjt osmolgap.

Obs! De flesta patientnära ketonmätare eller urinstickor kan inte detektera aceton.